

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่เกิดขึ้นจากความต้องการของสังคม เพื่อทำหน้าที่หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่สมาชิกของสังคม โดยให้การศึกษาและอบรมสั่งสอน เพื่อพัฒนาบุคคลให้เจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ และพอใจที่จะฝึกฝนร่วมกันกระทำการกิจต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม การศึกษาจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นแก่ทุกชีวิต และยังเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการเปิดเสรีที่บุคคลนำมาพัฒนาความสามารถทั้งทางด้านทัศนคติ และพฤติกรรมตามค่านิยมของสังคม รวมทั้งเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ทั้งสายสามัญ และอาชีพ ศีลธรรมและวัฒนธรรม ที่สำคัญคือ เป็นเครื่องชี้แนวทางให้ประพฤติปฏิบัติและใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวมอันเป็นเจตคติที่ดั่งามทางด้านความมีน้ำใจ ซึ่งการปฏิบัติต่อส่วนรวมในทางที่ดี ก่อให้เกิดทักษะความคล่อง ความชำนาญ ในการปฏิบัติตามแนวทางที่เหมาะสม ตามขอบเขตศีลธรรม ทั้งความประพฤติภายนอกและคุณธรรมภายใน^๑

โรงเรียน จึงเป็นสถาบันทางการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการหล่อหลอมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อไปเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพ เพื่อออกไปพัฒนาสังคมในอนาคต เด็กจึงเป็นทั้งทรัพยากรและผู้ใช้ทรัพยากรตามแนวคิด ๔ ประการ คือ

๑. เด็กเป็นเป้าหมายรวมของการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ปรารถนา เพราะถ้าปราศจากเด็กแล้ว โรงเรียนก็ไม่ต้องมีหรือตั้งอยู่ไม่ได้ โรงเรียนจะมีแต่ผู้บริหาร ครู และอาคารสถานที่ได้อย่างไร เด็กจึงเป็นทรัพยากร ป้อนกระบวนการของโรงเรียน

๒. เด็กเป็นจุดเริ่มต้นของสังคม โรงเรียนจึงต้องจำลองเวทีสังคม เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนลักษณะนิสัยตามแนวที่สังคมปรารถนา ดังนั้นโรงเรียนจึงมีหน้าที่พัฒนาทรัพยากร คือเด็ก เพื่อ

^๑ ประภาศรี สีหอำไพ, พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๑.

ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากที่สุด ชุมชนหรือสังคมจะเกิดหรือตายอยู่ที่คุณภาพของเด็กที่จะเติบโต เป็นสมาชิกของสังคมในอนาคต เด็กในฐานะทรัพยากร มีลักษณะแตกต่างจากทรัพยากรอื่น ตรงที่ ว่าเด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ผลิต และใช้ทรัพยากรในรูปแบบอื่นโรงเรียนจึงต้องพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใช้ ทรัพยากรอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เด็กจะเป็นทรัพยากรที่มีค่าได้ ต่อเมื่อเด็กมีคุณภาพ โรงเรียน จึงมีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพทั้งความรู้ เจตคติ และทักษะความชำนาญ^๒

ประสบการณ์ภายในโรงเรียน ซึ่งหมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน กิจกรรม เสริมหลักสูตร และบริการที่ทางโรงเรียนจัดให้ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น รู้จักช่วยเหลือตนเอง รู้จักทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ รู้จักปรับตัวให้ เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ในการที่จะพัฒนาจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่ส่งผลให้เด็กมี พฤติกรรมที่ดีงาม อันเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ด้วยเหตุนี้ ทางกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลาง พุทธศักราช ๒๕๕๔ โดยมีจุดประสงค์ เนื้อหา ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ที่มุ่งเน้นในการพัฒนา ทางด้านจริยธรรม โดยกำหนดจริยธรรมและพระพุทธรศาสนาไว้ในสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี สามารถควบคุมกาย วาจาและใจ ให้อยู่ใน ขอบเขตที่ดีงาม สามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ตนและสังคม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ต่อการกระทำของตนเองและปฏิบัติได้จนเป็นนิสัย

จริยธรรมเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำไปสู่ความเป็นผู้มีศีลธรรมจรรยา และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม จริยศึกษาจึงถือเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญ กรมวิชาการ ได้ให้ ความหมายของจริยศึกษาไว้ว่าจริยศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของพุทธิศึกษา^๓

นอกจากนั้น ในหนังสือคู่มือจริยศึกษาระดับวิทยาลัย ได้สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า มีนักการศึกษาหลายท่าน ยอมรับว่า จริยศึกษา คือ อุดมการณ์สูงสุดของการศึกษา^๔

การศึกษาเกี่ยวกับความเจริญงอกงามในทางความประพฤติและการปฏิบัติตน เพื่อให้อยู่ใน แนวทางของศีลธรรมและวัฒนธรรม ซึ่งพฤติกรรมทางจริยธรรม มีองค์ประกอบที่ทำให้ชีวิตดำเนินไป

^๒ ชัยยงค์ พรหมวงศ์, เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๒๗), หน้า ๑๒.

^๓ อวย เกตุสิงห์, จริยศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลสมบูรณ์ได้อย่างไร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๒), หน้า ๙๘.

^๔ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือสอนจริยศึกษาระดับวิทยาลัย (ฉบับทดลอง), (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๘), หน้า ๒๒.

ด้วยคุณงามความดี มีความสุขที่นำความพึงพอใจต่อเนื่องยาวนาน ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่สร้างพฤติกรรมทางจริยธรรม ได้แก่ การกำหนดหลักจริยธรรมในสังคม หลักการตีความคุณค่าของแบบแผนความประพฤติ และการครองตน ให้อยู่ในครรลองของความประพฤติที่พึงงาม ด้วยจิตสำนึก มโนธรรมของตนเองได้อย่างสมบูรณ์^๕

ส่วนการปลูกฝังจริยธรรมให้กับเด็กเป็นกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งสถาบันที่ทำหน้าที่ในการปลูกฝัง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียน หรือสังคมโดยทั่วไป ล้วนแต่มีลักษณะ และวิธีการในการปลูกฝังจริยธรรมที่แตกต่างกันออกไป เช่น โรงเรียน ซึ่งทำหน้าที่ปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กต่อจากครอบครัว จะมีวิธีการแตกต่างไปจากครอบครัว คือโรงเรียนปลูกฝังจริยธรรม โดยมีหลักสูตรบทเรียน ที่แน่นอน มีวิธีการปลูกฝัง ถ่ายทอด และประเมินผลเป็นระบบ ในขณะที่ครอบครัวปลูกฝังและถ่ายทอด จริยธรรมโดยการให้การเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ให้ความรัก ความอบอุ่น รวมทั้งการลงโทษ และให้รางวัลแก่เด็ก แต่สภาพสังคมในปัจจุบันนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านจริยธรรม ของเยาวชนอยู่ตลอดเวลา ดังตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์ ที่ได้เสนอข่าวของเด็กนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานีได้ก่อคดีอาชญากรรม โดยฆ่าเพื่อนจนเสียชีวิต เหตุเพราะบันดาลโทสะที่ตนถูกรังแกและถูกหยอกล้อว่าเป็นผู้ที่มีความเปี่ยงเบนพฤติกรรมทางเพศ^๖ และจากหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกัน ได้เสนอข่าวของนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ แห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี ก่อเหตุใช้มีดแทงเพื่อนของน้องชาย จนได้รับบาดเจ็บสาหัส โดยมีสาเหตุมาจากการที่น้องชายของตนถูกทำร้ายร่างกายต่อหน้า^๗

จากตัวอย่างเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้สังคมและนักการศึกษา ต่างตั้งคำถามขึ้นมาว่า ทำไมเหตุการณ์เหล่านี้ จึงเกิดขึ้นภายในโรงเรียน และทำไมเกิดกับนักเรียนที่มีการศึกษา ประกอบกับมีช่วงอายุ ที่ไม่น่าที่จะมีพฤติกรรมที่จะก่อคดีเช่นนี้ได้ ทำไมนักเรียนที่ก่อคดี ไม่น่าหลักจริยธรรม หรือหลักคำสอน ในสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ที่เคยเรียนมาแล้ว หรือที่กำลังเรียนอยู่มาใช้ประพฤติดิบปฏิบัติ เพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น และการจัดการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในปัจจุบันบรรลุผลตามที่หลักสูตรมุ่งหวังหรือไม่

แม้การสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรม และการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี ได้ทำกันมานานแล้ว แต่เจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของเยาวชนในปัจจุบันกลับเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของสภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชานี้

^๕ ประภาศรี สีหอำไพ, **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม**, หน้า ๕.

^๖ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, ฉบับวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๙, หน้า ๑.

^๗ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, ฉบับวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๙, หน้า ๒.

ซึ่ง ดร.อานวย ทะพิงค์แก^๙ ได้เสนอความคิดเห็นว่า มูลเหตุของความประทุติอันไม่พึงประสงค์ เป็นเพราะวิธีการสอนศีลธรรมหรือการเรียนการสอนศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร และในรายงานของ เพ็ญจันทร์ กู้ประเสริฐ^๙ ชี้ให้เห็นว่า ความล้มเหลวดังกล่าว เกิดขึ้น เนื่องจากการสอนของครูส่วนใหญ่ มุ่งในแง่ที่จะสอนให้ทันเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งการวัดผล ก็มักจะวัดในแง่ความจำด้านเนื้อหา ซึ่งในบางครั้งจุดมุ่งหมาย และการวัดผลมีความ ไม่สอดคล้องกัน เช่น ความมุ่งหมาย ให้เด็กเป็นคนมีเมตตาเวลาวัดผลจะดูแต่คะแนนสอบเพียงอย่างเดียว เด็กบางคน อาจได้คะแนนสูงทั้ง ๆ ที่เป็นคนชอบรังแกสัตว์ก็ได้^๙ และจากรายงานของคณะกรรมการพื้นฐาน เพื่อ ปฏิรูปการศึกษาที่ว่า การสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ มักมุ่งสอนให้จบหลักสูตร รวมทั้งการวัดผล ก็มักจะเน้นในแง่ความจำ

ในด้านเนื้อหา ครูผู้สอนมักให้นักเรียนท่องจำหลักการ กฎ สูตร ทฤษฎี โดยไม่เข้าใจ ความหมายอย่างแจ่มแจ้งทำให้เข้าลักษณะที่ว่า การเรียนแบบนกแก้วนกขุนทอง ความจริงแล้วความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ และทักษะในเรื่องศีลธรรม โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับทศนคติ ความใฝ่ใจที่จะนำเอา ความรู้ ความเข้าใจไปปฏิบัติ และที่เกี่ยวกับทักษะ ความคล่องแคล่ว ในการปฏิบัติ ย่อมขึ้นอยู่กับวิธี ในการสอนเป็นส่วนใหญ่ ถ้าใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมผู้เรียนจะไม่เบื่อหน่ายกลับมาบ่นมองเห็นประโยชน์ และเกิดน้ำใจที่จะปฏิบัติตาม และเมื่อสอนให้ปฏิบัติมาก ๆ ก็เกิดทักษะขึ้นได้ ส่วนพระมหาวรพงษ์ วรเมธี (บุญปั่น)^{๑๐} ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านการเรียนการสอนจริยธรรม ว่า ด้านการเรียนการสอนนั้น ครูขาดแหล่งวิทยากร ที่จะศึกษาค้นคว้า ด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ ครูประสบปัญหาสื่อมีไม่เพียงพอ ด้านการจัดกิจกรรมเสริม ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ครูประสบ ปัญหาขาดทักษะ ความรู้ในด้านสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ส่วนนักเรียน มีปัญหาเกี่ยวกับ พฤติกรรมด้าน จริยธรรม เรื่อง ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

สภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น มีสาเหตุมาจากทั้งครูผู้สอน นักเรียน และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เป็นประการสำคัญ ซึ่งอาจเป็นเพราะครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียน การสอน ขาดความเอาใจใส่และใฝ่หาความรู้ หรือเป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติ ในการเป็นครูสอนสาระ

^๙ อานวย ทะพิงค์แก, **ปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๒), หน้า ๒๐๒.

^๙ เพ็ญจันทร์ กู้ประเสริฐ, “การสอนศีลธรรมในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๒), หน้า ๕๔.

^{๑๐} พระมหาวรพงษ์ วรเมธี (บุญปั่น), “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า บทคัดย่อ.

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งสาเหตุเหล่านี้สมควรที่จะต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็วและเร่งด่วน ซึ่งสอดคล้องกับที่ ดร.อมรวิชช์ นาครทรรพ^{๑๑} ได้ทำการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน ปัจจุบันที่หนักหรือวิกฤตที่สุด คือ พื้นฐานความรู้ยังไม่แน่น ขาดวินัย และก้าวร้าว ส่วนปัญหาของครูสรุปได้ คือ งานหนัก งานมั่ว แก่ประชุม ขาดสอนบ่อย ซึ่งแต่ละหัวข้อที่วิจัย ผลที่ออกมาสถิติความวิกฤตเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ทุกข้อ

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวเบื้องต้นนั้น ประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ที่ยังไม่บรรลุจุดหมายได้ตามที่สังคมคาดหวัง มาจากสาเหตุหลัก จากการศึกษา สรุปได้ชัดเจนว่า มาจากปัจจัยหลัก ๒ ประการคือ ประการแรกเกี่ยวกับครูผู้สอน ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาที่ชัดเจนลึกซึ้ง ประการที่สอง มาจากเทคนิควิธีการสอนของครู ตลอดจนการใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และสภาพแวดล้อมเฉพาะของนักเรียนเองด้วย ในส่วนของอำเภอแม่ทะ เป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดลำปาง มีประชากรประมาณ ๖๑, ๔๔๔ คน^{๑๒} แต่เดิมประชาชนส่วนใหญ่ ๙๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก

อนึ่ง มีรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนในอำเภอแม่ทะ^{๑๓} พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา ๒๕๔๘ คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๖๖ % ปีการศึกษา ๒๕๔๙ คะแนน ๖๘ % ปีการศึกษา ๒๕๔๖ คะแนน ๖๗.๕ % ซึ่งลดลงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมาโดยลำดับ แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทางสังคม สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็กนักเรียนด้วยเช่นกัน

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นคนในท้องถิ่น จึงมีความตระหนัก และสนใจศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งเชื่อว่าผลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้จะเห็นแนวทางในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนเรื่อง ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ตลอดจนนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้นักเรียนโดยส่วนรวมเกิดคุณธรรมตามที่หลักสูตรต้องการ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

^{๑๑} อมรวิชช์ นาครทรรพ, หนังสือพิมพ์พลเมืองเหนือ, (ฉบับวันที่ ๙ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๙), หน้า ๒๑.

^{๑๒} บุญชู กาจนาภา, จามเทวีวงศ์, (เชียงใหม่ : มปป., ๒๕๔๕), หน้า ๑๕.

^{๑๓} เอกสารรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของโรงเรียนในอำเภอแม่ทะ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘.

๑.๒.๒ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง

๑.๓. ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ สภาพการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง เป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยมุ่งเน้นเฉพาะในส่วนของการจัดการเรียนการสอนจริยธรรม ซึ่งเป็นสาระที่ ๑
ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ ได้ศึกษาในด้านศาสนา
ศีลธรรม จริยธรรม เป็นหลัก ตามมาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐาน ส. ๑.๑ เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่
ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนาของตน มาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันได้

มาตรฐาน ส. ๑.๒ ยึดมั่นในศีลธรรม การทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม และศรัทธาใน
พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

มาตรฐาน ส. ๑.๓ ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธีของพระพุทธศาสนา หรือ
ศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ในการพัฒนาคน บำเพ็ญประโยชน์
ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร

มุ่งเน้นครูผู้สอนศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนในอำเภอมะทะ
จำนวน ๒๒ คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๑๘๖
คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๑๘๖ คน

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะ รูปแบบ ขั้นตอน หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนในอำเภอมะทะสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลำปาง เขต ๒ จังหวัดลำปาง

จริยธรรม เป็นส่วนหนึ่งของสาระหลัก ๕ สาระ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะในที่นี้มุ่งเน้น นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ เรื่องจริยธรรม

ปัญหา หมายถึง สิ่งที่ขัดขวาง เป็นอุปสรรค ทำให้เกิดการติดขัด ไม่ราบรื่น หรือสิ่งที่ปิดกั้น มิให้ดำเนินไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนในอำเภอแม่ทะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต ๒ จังหวัดลำปาง

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๖.๑ ทำให้ทราบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมในชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

๑.๖.๒ ทำให้ทราบผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียน การสอนจริยธรรมในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

๑.๖.๓ ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมและแนวทางแก้ไข ปัญหาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง และสามารถนำประยุกต์ใช้กับโรงเรียนอื่น ๆ ได้